

SOTE-ALAN YRITTÄJYYDESTÄ

OLE HYVÄ!

Tietoa sosiaali- ja
terveyshuoltoalan
yrittäjälle,
asiakkaalle ja
yritysneuvojalle.

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto

Vipuvoimaa
EU:lta
2007-2013

www.posintra.fi

Sisällys:

SOTE-ALAN YRITTÄJYYDEN ERITYISPIIRTEET	3
LUVANVARAINEN TOIMINTA	4
ILMOITUKSENVARAINEN TOIMINTA	5
HYÖDYLLISIÄ LINKKEJÄ	5
MUUT LAATU- JA TOIMINTA- VAATIMUKSET	6
HYVÄ TIETÄÄ VEROTUSASIOISTA	7
PALVELUN TUOTTAJAKSI KUNNALLE	8
REKISTERIT JA ASIOINTIPALVELUT	9
POSINTRA OY:N NEUVONTA- PALVELUT YRITYKSILLE	10
MUITA PALVELUITA YRITTÄJÄLLE	11
RAHOITTAJAT JA TEKIJÄT	12

LUKIJALLE

Tässä oppaassa on perustietoa yksityisistä sosiaali- ja terveystalouden palveluista hyvinvointialan yrittäjille ja asiakkaille, yritysneuvojille ja kuntien asiantuntijoille.

Opas sisältää perustietoa sosiaali- ja terveydenhuoltoalan yrittäjyydestä ja tiivistelmän alan keskeisistä erityisvaatimuksista.

Tiedot on koottu viranomaislähteistä ja alueen kuntien Internet-sivuilta marraskuussa 2014.

Yksityiskohtaista tietoa paikkakuntakohtaisista erityispiirteistä löydät alueen kuntien omilta Internet-sivuilta sekä alueen yrityksille neuvontapalveluja tarjoavan Posintra Oy:n sivuilta osoitteesta www.posintra.fi.

Ajantasaisimman lainsäädännön löydät osoitteesta www.finlex.fi.

SOTE-ALAN YRITTÄJYYDEN ERITYISPIIRTEET

Miten?

- Sosiaali- ja terveydenhuoltoalan yksityisten palveluntuottajien on tehtävä kirjallinen ilmoitus tai haettava toimintaan lupa ennen sen aloittamista. Lisäksi yksityisiä sosiaali- ja terveyspalveluja koskevat erityiset ammatilliset ja laadulliset vaatimukset. Alan toimintaa säädeläänkin useilla laeilla ja asetuksilla ja toimintaa alalla valvotaan monin tavoin.

Mikä?

- Tavanomaisesti hyvinvointialan palveluntuottaja on **yritys**, **yhdistys** tai **säätiö**, joka tarjoaa kunnille, muille yrityksille tai yksityisille asiakkaille yksityisiä sosiaalipalveluja tai yksityisiä sosiaali- huollon tukipalveluja, yksityisiä terveydenhuollon palveluja tai muita hyvinvointialan palveluja.
- Yksityiset sosiaali- ja terveyspalvelut voivat täydentää kunnallisia palveluja tai tarjota niille vaihtoehtoja.
- Yleisimpiä yksityisiä sosiaalipalveluja ovat vanhusten ja vammaisten palveluasuminen ja kotipalvelut, lasten ja nuorten laitos- ja perhehoito, lasten päivähoito. Myös kotiin tuotettavat tukipalvelut (esimerkiksi siivous ja kotiapu) ovat yksityisiä sosiaalipalveluja.
- Yleisimpiä yksityisiä terveydenhuoltopalveluita ovat lääkäri- ja hammaslääkäripalvelut, kotisairaanhoido, terapiapalvelut ja kuntoutus, fysioterapia, työterveyshuolto.
- Lisäksi on laaja kirjo muita yksityisiä hyvinvointipalveluita tarjoavia yrityksiä kuntosaleista kauneudenhoitoloihin ja kampaamoihin.

LUVANVARAINEN TOIMINTA

Lupasäädökset ja luvan saamisen edellytykset vaihtelevat sen mukaan, millaista yksityistä sosiaalipalvelua tai yksityistä terveydenhuoltopalvelua tarjotaan.

- Ympäri vuorokautisten sosiaalihuollon palveluiden tuottaminen on aina luvanvaraista. Myös tilapäiset ja lyhytaikaiset ympärivuorokautiset palvelut edellyttävät luvan saamista.
- Luvanvaraisia sosiaalihuollon palveluita ovat mm. vanhusten, mielenterveyskuntoutujien ja vammaisten henkilöiden ympärivuorokautiset asumispalvelut sekä lastensuojelun ja sijaishuollon palvelut.
- Myös yksityisten terveydenhuollon palvelujen tuottamiseen tarvitaan lupa.
- Lupaa ei kuitenkaan tarvita, jos palveluja annetaan itsenäisenä ammatinharjoittajana, tai jos työnantaja järjestää itse työterveyshuollon lakisäätteiset palvelut.

Luvan hakeminen

- Lupaa haetaan oman alueen aluehallintovirastolta (Etelä-Suomen AVI).
- Valtakunnallista toimintaa varten perustamislupaa haetaan Valvirasta.
- Apteekeille toimiluvan myöntää lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus Fimea. Toimintaa ei saa aloittaa ennen kuin lupa on myönnetty.

Ajantasaiset tiedot lupahakemuksen yksityiskohdista sisällöistä ja vaadittavista liitteistä löytyvät lupaviranomaisten sivuilta sekä **YritysSuomi.fi** -palvelusta.

Huomioithan, että yksityisiltä sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen tuottajilta peritään viranomaismaksuja luvista ja ilmoituksista.

ILMOITUKSENVARAINEN TOIMINTA

Kirjallinen ilmoitus yksityisistä sosiaalipalveluista (muut kuin ympärivuorokautiset sosiaalipalvelut) jätetään sosiaalihuollosta vastaavalle taholle siihen kuntaan, jossa palveluja annetaan.

- Muita yksityisiä sosiaalipalveluja ovat esimerkiksi kotipalvelut, kotipalvelujen tukipalvelut, ateria-, vaatehuolto-, kylvytys-, siivous-, kuljetus-, saattaja- sekä sosiaalista kanssakäymistä edistävät palvelut ja näihin rinnastettavat muut palvelut, yksityinen perhepäivähoito

Kirjallinen ilmoitus yksityisistä ei-ympärivuorokautisista sosiaalipalveluista on jätettävä ennen toiminnan aloittamista tai olennaista muuttamista tai lopettamista.

Ilmoituksen on sisällettävä tarvittavat tiedot ja liitteet. Yksityiskohtaisempaa tietoa ja tulostettavat lomakkeet löytyvät osoitteesta **YritysSuomi.fi** → lomakkeet.

Huomioithan, että yksityisiltä sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen tuottajilta peritään viranomaismaksuja luvista ja ilmoituksista.

HYÖDYLLISIÄ LINKKEJÄ

Ajantasainen lainsäädäntö www.finlex.fi

Alueen kunnat ja kaupungit www.kunnan.nimi.fi

Yksityisen sosiaali- ja terveystalouden luvat, ilmoitukset ja valvonta

- www.valvira.fi
- www.avi.fi

Yrittäjän tietopalvelu

- Yritys- ja yhteisötietojärjestelmä (YTJ) on Patentti- ja rekisterihallituksen (PRH) ja Verohallinnon yhteinen palvelu. Palvelussa voi päivittää muutokset kaupparekisteriin (esimerkiksi hallitus, toimitusjohtaja, tilintarkastajat). Lisäksi palvelussa voi tehdä muutokset arvonlisäverovelvollisten rekisteriin, ennakkoperintärekisteriin ja työnantajarekisteriin. Palvelussa voi pitää myös muut yrityksen perustiedot ajan tasalla.

Yritys-Suomi ja Oma Yritys-Suomi

- Yritys-Suomi on julkisten yrityspalveluorganisaatioiden yhdessä muodostama palvelu yrityksille ja yrittämisestä kiinnostuneille. Kyseessä on käyttäjälle maksuton verkkopalvelu, joka tarjoaa tietoa ja palveluja yritystoiminnan käynnistämiseen, kasvattamiseen, kehittämiseen ja kansainvälistymiseen. Verkkopalvelu sisältää myös asiointipalveluja ja lomakkeita yrittäjän tarpeisiin www.yrityssuomi.fi.
- Oma Yritys-Suomi on henkilökohtainen työtila, josta löytyvät yritystoiminnan ja suunnittelun työkalut sekä käyttäjän profiilin mukaiset tietosisällöt ja palvelut.

MUUT LAATU- JA TOIMINTAVAATIMUKSET

Ammatilliset pätevyysvaatimukset

- Terveydenhuollon ammattihenkilöiden on haettava Valviralta oikeutta harjoittaa ammattia Suomessa tai oikeutta käyttää nimi-kesuojattua ammattinimikettä. Terveydenhuollon ammattihenkilön ammattipätevyyden voi tarkistaa Valviran ylläpitämästä tietopalvelusta JulkiTerhikki.
- Yksityisten sosiaalihuollon palvelutuottajan henkilöstön pätevydestä säädetään ”Laki sosiaalihuollon ammatillisen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista”.

Toimintakertomus

- Yksityisten sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen tuottajien on annettava vuosittain toiminnastaan kertomus lupaviranomaiselle. Toimintakertomus toimitetaan sähköisessä asiointipalvelussa.

Omaevalvontasuunnitelma

- Omaevalvontasuunnitelmalla tarkoitetaan asiakirjaa, johon on koottu ja kirjattu kaikki ne toimenpiteet, joilla yksityiset sosiaali- ja terveyspalvelujen tuottajat itse valvovat toimintayksikköjään, henkilökunnan toimintaa ja tuottamiensa palvelujen laatua.
- Valvira on antanut erilliset ohjeet omaevalvontasuunnitelman laatimisesta ja sisällöistä yksityisten sosiaalipalvelujen tuottajille ja yksityisten terveydenhuollon palveluiden tuottajille.

HYVÄ TIETÄÄ VEROTUSASIOISTA

Arvonlisäverottomuus

- Yksityiset sosiaalihuollon palvelut ja yksityiset terveydenhoitopalvelut ovat pääsääntöisesti arvonlisäverottomia.
- Arvonlisäverottoman sosiaalipalvelun edellytyksenä on, että palvelu on sosiaaliviranomaisten valvoma ja että palvelun tuottaja on laatinut omavalvontasuunnitelman.
- Terveyden- ja sairaanhoitopalvelujen arvonlisäverotus määräytyy sen perusteella kuka palvelun suorittaa ja millainen palvelu on luonteeltaan.
- Palvelusetelillä tuotettu palvelu on arvonlisäverotonta.

Kotitalousvähennys

- Kotitalousvähennys on henkilökohtainen vähennys ja sen saa vain työn osuudesta. Omasta työstä ei saa vähennystä.
- Kotitalousvähennykseen oikeuttaa mm. tavanomainen kotitalous-, hoiva- tai hoitotyö sekä verovelvollisen asunnon ja vapaa-ajan asunnon kunnossapito- ja perusparannustyö.
- Kotitalousvähennyksen voi saada myös arvonlisäverottomista sosiaali- ja terveydenhuollon palveluista.
- Palvelusetelillä tuotetusta palvelusta ei voi saada kotitalousvähennystä.

PALVELUN TUOTTAJAKSI KUNNALLE

Sote-alan yrittäjä voi tarjota palveluitaan kunnalle tai kuntayhtymälle erilaisin tavoin.

Ostopalveluyrittäjäksi pyritään julkisen tarjouskilpailun kautta jättämällä tarjous tai osallistumishakemus pyydettyyn ostotarjoukseen. Tarjouspyynnöt julkaistaan valtakunnallisella ilmoituskanavalla osoitteessa www.hilma.fi sekä kuntien omilla hankintasivustoilla.

Tullakseen hyväksytyksi ostopalvelun tuottajaksi, tarjotun palvelun tulee täyttää kaikki tarjouspyynnössä mainitut ehdot sen lisäksi, että tarjottavan palvelun on oltava joko hinnaltaan halvin tai kokonaistaloudellisesti edullisin vaihtoehto.

Palvelusetelituottajaksi voi hakeutua jokainen alan yritys

- Jos kunnassa on käytössä palveluseteli, kunnan on hyväksyttävä palvelusetelituottajiksi kaikki ne palveluntarjoajat, jotka täyttävät kunnan asettamat kriteerit.
- Kunnan ylläpitämää tietoa palveluseteliyrittäjistä, näiden tuottamista palveluista ja niiden hinnoista julkisesti saatavilla esim. Internetissä ja muulla soveltuvalla tavalla.
- Kunta päättää palvelusetelin käyttönotosta ja siitä, mitkä palvelut kuuluvat palvelusetelin piiriin sekä palvelusetelin arvosta ja yksityisten palveluntuottajien kriteereistä.
- Palvelun on oltava vähintään samaa tasoa kuin kunnan itsensä tuottama vastaava palvelu.

Palveluseteliasiakas

- Palvelusetelin saaminen edellyttää, että kunnallisen sosiaali- ja terveydenhuollon edustaja arvioi henkilön palvelun tarpeen.
- Palvelusetelin saanut asiakas valitsee palvelusetelituottajan kunnan etukäteen hyväksymistä yksityisistä palveluntuottajista.
- Asiakkaalla on oikeus kieltäytyä hänelle tarjotusta palvelusetelistä. Tällöin kunnan tulee ohjata hänet käyttämään kunnan muilla tavoin järjestämiä palveluja.

REKISTERIT JA ASIOINTIPALVELUT

Valveri-rekisteri

Valveri on yksityisten sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen antajien rekisteri, jota aluehallintovirastot ja Valvira ylläpitävät. Siihen kuuluvat erillisinä osina rekisterit:

- yksityisistä sosiaalipalvelujen tuottajista
- terveydenhuollon yksityisistä palvelujen tuottajista ja itsenäisistä ammatinharjoittajista

Terhikki-rekisteri

- Terhikki on terveydenhuollon ammattihenkilöiden keskusrekisteri, jota Valvira ylläpitää. Rekisterissä on tiedot kaikista terveydenhuoltoalan ammattia harjoittavista henkilöistä.
- Julki-Terhikki on Terhikki-rekisterin julkinen tietopalvelu, josta voi tarkistaa terveydenhuollon ammattihenkilön ammattipätevyyden. Tiedot päivittyvät kerran vuorokaudessa. Linkki JulkiTerhikkiin löytyy osoitteesta www.valvira.fi.

Kuntien rekisterit ja asiantuntijapalvelut

Kunnat ylläpitävät luetteloa alueellaan toimivista yksityisten sosiaalipalvelujen tuottajista, palvelusetelituottajista, ostopalvelusopimusyrittäjistä ja tarvittaessa myös muista hyvinvointialan yrittäjistä.

POSINTRA OY:N NEUVONTAPALVELUT

Posintra on kehitysyritys, jonka toiminnan tarkoitus on Itä-Uudenmaan elinkeinoelämän ja alueen kilpailukykyyn tukeminen ja vahvistaminen sekä hyvinvoinnin lisääminen.

Yhtiön toiminnan kulmakiviä ovat toimivien yritysten ja yrittäjiksi aikovien neuvontapalvelut, aluekehitys sekä energiatehokas asuminen. Yhtiö on mukana myös monissa kansallisissa ja kansainvälisissä tutkimus- ja kehittämishankkeissa.

Posintran neuvontapalvelut yrityksille sisältävät mm.

- yritystoiminnan perustamista ja kehittämistä tukevaa neuvontaa ja konsultaatiota
- liikeidean ja rahoituksen suunnittelua
- yrityksen nykytilanteen kartoituksen
- tutkimus- ja tuotekehitystuet
- kannattavuus- ja investointilaskelmat
- kasvuhakuisten yritysten tehostettu neuvonta ja seudulliset yrityspalvelut
- kansainvälistymisen tuki
- koulutukseen ja yhteistyöverkostoihin liittyvää neuvontaa

Uusyritysneuvonta

Uusyritysneuvonnassa annetaan asiantuntijaverkoston kautta arvokasta apua yrittäjyyden alkutai-paleella. Toiminnan tavoitteena on laadukas aloittavien yrittäjien neuvonta kolmen ensimmäisen toimintavuoden aikana ja yrittäjyyden edistäminen toiminta-alueella. Toiminnan erityispiirteinä on maan laajuinen yli 1 200 elinkeinoelämän edustajasta koostuvan asiantuntijaverkoston hyödyntäminen yrittäjiksi aikovien neuvonnassa ja opastuksessa.

Posintran neuvontapalvelut ovat maksuttomia alueen yrittäjille ja yrittäjiksi aikoville. Ota yhteyttä!

Posintra Oy, Rihkamakatu 4, 06100 Porvoo
puh. 010 836 7700, arkisin klo 9 – 16
info@posintra.fi

MUITA PALVELUITA YRITTÄJÄLLE

Uudenmaan työ- ja elinkeinotoimisto (TE-toimisto) tarjoaa monenlaisia palveluja yrittäjille.

Yrittäjyyskoulutus

- Yrittäjyyskoulutuksia aloittaville yrittäjille ja yritystoimintaa suunnitteleville.
- Tarjolla on mm. uravalmennusta, työvoimakoulutuksena järjestettävää yrittäjäkoulutusta ja yrityksen perustamiskoulutusta.

Starttiraha

- Starttirahan tarkoituksena on tukea uutta yrittäjää toiminnan alkuvaiheessa.
- Starttirahaa voi saada päätoimiseksi yrittäjäksi aikova, jolla on riittävät valmiudet aiottuun yritystoimintaan.
- Liiketoiminnan edellytykset selvitetään ja kannattavuuslaskelmat laaditaan Uusyrityskeskuksessa
- Starttirahaa haetaan TE-toimistosta saatavalla lomakkeella, jonka voi tulostaa myös verkossa
- Lomakkeessa selvitetään yrityksen toimintasuunnitelma ja rahoitussuunnitelma.
- Starttirahan myöntämisestä päättää TE-toimisto
- Starttirahaa hakeva ei saa aloittaa yritystoimintaansa ennen päätöksen tekemistä.

Yrittäjäkumppanin tai jatkajan haku

Uudenmaan TE-toimiston kautta on mahdollista hakea yrittäjäkumppania tai jatkajaa yritykselle maksuttomasti. Sähköisessä asiointipalvelussa voi etsiä yrittäjäkumppania, joka myöhemmin toimisi jatkajana, toimisi jäsenenä osuuskunnassa tai yrittäjänä franchising-ketjussa. Sivuston kautta voi myös hakea yrittäjää jo olemassa olevaan liikeideaan perustuvaan yritykseen. Palveluun voi jättää oman ilmoituksen tai etsiä sopivaa kumppania palvelussa jo olevien ilmoitusten kautta.

SOTE-ALAN YRITTÄJYYDESTÄ

Tämä ilmainen tietopaketti sosiaali- ja terveys-
huoltoalan yrittäjille, asiakkaille ja yritys-
neuvojille on toimittanut Anne Luomala,
Focus Main Point Oy: 11/2014

Posintran neuvontapalvelut ovat maksuttomia alueen
yrittäjille ja yrittäjiksi aikoville. Ota yhteyttä!

Posintra Oy, Rihkamakatu 4 A, 06100 Porvoo
puh. 010 836 7700, arkisin klo 9 – 16
info@posintra.fi

www.posintra.fi

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto

Vipuvoimaa
EU:lta
2007–2013

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Tilaaaja: Posintra Oy/Nuorta yrittäjyyttä hyvinvointialalle -hanke | Rahoittaja: Hanketta on rahoittanut
pääosin Euroopan Sosiaalirahasto ESR | Teksti: Anne Luomala, Focus Main Point Oy 11/2014 |
Kuvat: Posintra ja Scandinavian PhotoStock | Graafinen suunnittelu, taitto: FPW Firmaservice Pamela
Westerlund | Kirjapaino: Porvoon Offsetpaino, 01/2015

 posintra